

informacje

DOTYCZĄCE POGRZEBÓW

MIEJSCA POCHÓWKU | POCHÓWEK | POGRZEB
PRZEPISY PRAWNE DOTYCZĄCE POCHÓWKU | OPŁATA ZA POGRZEB

Informacje dotyczące pogrzebów

Zrzeszenie pracodawców Kościoła Szwecji

ZESPÓŁ REDAKCYJNY Eva Grönwall, Sofia Skog, Eva Årbrandt Johansson

SKŁAD Andréas Lindström (wrzesień)

DRUK Ljungbergs, 2020

WYDANIE TRZECIE

informacje

DOTYCZĄCE POGRZEBÓW

MIEJSCA POCHÓWKU | POCHÓWEK | POGRZEB

PRZEPISY PRAWNE DOTYCZĄCE POCHÓWKU | OPŁATA ZA POGRZEB

SPIS TREŚCI

- 3** Wprowadzenie
- 4** Przepisy prawne i odpowiedzialność za czynności pogrzebowe
- 5** Wszystkie osoby zmarłe muszą zostać pochowane
- 6** Opłata za pogrzeb
- 7** Co obejmuje opłata za pogrzeb
- 8** Czego nie obejmuje opłata za pogrzeb
- 9** Możliwości wyboru i wola dotycząca pogrzebu
Powody, dla których warto zapisać swoją wolę
Wybór trumny lub urny
- 11** Ceremonia pogrzebowa
Nabożeństwo pogrzebowe - członkowie Kościoła Szwecji
Nabożeństwo pogrzebowe - osoby niebędące członkami Kościoła Szwecji
Ceremonie pogrzebowe - inne wyznania
Pogrzeb cywilny
- 14** Miejsca pochówku
Specjalne miejsca pochówku
Miejsce pochówku w innej miejscowości
Właściciel grobu
Rodzaje miejsc pochówku
Utrzymanie grobu
-
- Załącznik **Dla osoby, która zorganizuje mój pogrzeb – moja wola**
pośrodku – wypełnij, oderwij, zachowaj!
-
- 18** Kremacja
- 19** Pochówek
Rozsypanie prochów na ziemi lub wodzie
- 21** Nadzór nad działalnością pogrzebową
Urząd Wojewódzki (Länsstyrelsen)
Rzecznik ds. pogrzebów
- 23** Lista kontrolna dla krewnych
- 25** A-Z Wyjaśnienie terminów i odniesienia do stron

Wprowadzenie

Niniejszy dokument opracowano dla osób, które pragną uzyskać informacje na temat przebiegu pochówku w Szwecji. W niniejszej broszurze opisano działalność pogrzebową oraz elementy wchodzące w skład opłaty pogrzebowej. W wielu przypadkach pytania dotyczące pogrzebu pojawiają się dopiero po śmierci bliskiej nam osoby. Czasami dotyczą tego, co krewni mogą zrobić samodzielnie, co jest opłacane przez państwo, a za co trzeba zapłacić z majątku zmarłego. Aby pomóc krewnym, warto zawnazasu zapoznać się z odpowiedziami na te pytania i ustalić, jak ma przebiegać pogrzeb.

Spółcezeństwo przekazało odpowiedzialność za kremację i pochówek zmarłych parafiom i związkóm parafii Kościoła Szwecji oraz gminóm Sztokholm i Tranås. Kościół Szwecji odpowiada za pochówki już od ok. 1000 lat. Większość cmentarzy publicznych znajduje się na terenach należących do kościoła. Parafie zobowiązane są prowadzić czynności pogrzebowe zgodnie z prawem w sposób neutralny wyznaniowo oraz z poszanowaniem dla innych religii i światopoglądów. Cmentarze w coraz szerszym stopniu odzwierciedlają wielokulturowy charakter szwedzkiego społeczeństwa. W tej broszurze opisaliśmy zadania Kościoła Szwecji jako podmiotu odpowiedzialnego za działalność pogrzebową zgodnie z Ustawą o pochówku oraz działania na rzecz wiernych będących członkami Kościoła Szwecji.

Poszczególne zagadnienia ujęto w broszurze w kolejności, w jakiej krewni muszą podejmować decyzje po śmierci bliskiego. Mamy nadzieję, że broszura będzie dostępna we wszystkich parafiach, jako uzupełnienie do ich witryn internetowych dla osób, które szukają praktycznych informacji na temat pochówku zmarłych.

Sztokholm, wrzesień 2016 r.

Zrzeszenie Pracodawców Kościoła Szwecji

Eva Grönwall

Sofia Skog

Eva Årbrandt Johansson

Przepisy prawne i odpowiedzialność za działalność pogrzebową

W Szwecji działalność pogrzebową reguluje Ustawa o pochówku (1990:1144) oraz Rozporządzenie w sprawie pochówku (1990:1147). W przepisach prawnych działalność pogrzebową zdefiniowano jako wszystkie czynności podejmowane bezpośrednio w związku z zarządzaniem cmentarzami publicznymi¹.

W Szwecji za działalność pogrzebową odpowiedzialne są parafie/związki parafii Kościoła Szwecji² oraz gminy Sztokholm i Tranås.

Odpowiedzialny za działalność pogrzebową określany jest terminem „podmiot odpowiedzialny”. Podmioty odpowiedzialne prowadzą działalność pogrzebową na określonych obszarach zwanych rejonami. W gminach istnieje wiele podmiotów odpowiedzialnych, a rejon może obejmować kilka gmin. Przynależność do danego rejonu zależy od miejsca zameldowania.

Podmioty odpowiedzialne za działalność pogrzebową mają za zadanie zapewnić odpowiednią liczbę miejsc pochówku. Podmioty odpowiedzialne mają obowiązek zapewnienia specjalnych miejsc pochówku dla osób, które nie są wyznania chrześcijańskiego. Działalność pogrzebowa obejmuje ponadto przechowywanie i wystawienie zwłok, kremację i pochówek oraz zapewnienie odpowiedniego pomieszczenia bez symboli religijnych przeznaczonego na ceremonię pogrzebową. Do obowiązków podmiotów odpowiedzialnych należy także zapewnienie personelu, obiektów oraz.

¹ W przepisach prawnych występuje jedynie termin miejsca pochówku. W tej broszurze zastosowano terminy miejsce pochówku i cmentarz, przy czym mają one identyczne znaczenie.

² Kościelne podmioty odpowiedzialne.

Wszystkie osoby zmarłe muszą zostać pochowane

Pochowanie osoby zmarłej stanowi zarówno obowiązek społeczeństwa, jak i osób prywatnych. Wszystkie osoby zmarłe muszą zostać pochowane, a podmioty odpowiedzialne za działalność pogrzebową mają obowiązek zapewnienia miejsca pochówku wszystkim osobom zameldowanym w ich rejonie.

Miejsce na cmentarzu publicznym przysługuje wszystkim osobom, które w chwili śmierci były zameldowane w danym rejonie lub gminie.

2 ROZDZIAŁ § 3 USTĘP PIERWSZY, PIERWSZE ZDANIE USTAWY O POCHÓWKU

Ponadto podmiot odpowiedzialny ma obowiązek zapewnienia miejsca pochówku noworodkom martwo urodzonym przed końcem 22 tygodnia ciąży, jeśli matka jest zameldowana w danym rejonie. Dotyczy to także noworodków martwo urodzonych przed końcem 22 tygodnia ciąży, jeśli zażąda tego matka i przedstawi podmiotowi odpowiedzialnemu zaświadczenie lekarskie.

W przypadku zmarłych, którzy w chwili śmierci byli zameldowani tylko w gminie, bez podania adresu, lub zameldowani jako osoby o „nieznanym miejscu zamieszkania”, obowiązują inne zasady.

Pochówek lub kremacja zwłok powinny odbyć się jak najszybciej. Najdłuższy dopuszczalny okres od śmierci do pochówku lub kremacji wynosi jeden miesiąc. Ewentualne zezwolenie na przedłużenie tego okresu wydaje Urząd Skarbowy.

Pogrzeb planują i organizują krewni lub inne osoby. Jeśli zmarły nie ma krewnych, lub jeśli nie chcą oni zająć się pogrzebem, stanowi to obowiązek gminy. Bez względu na to, kto zajmuje się organizacją pogrzebu, w miarę możliwości należy spełnić wolę zmarłego dotyczącą pochówku lub kremacji.

Jeśli majątek zmarłego jest niewystarczający na pokrycie kosztów pogrzebu, mogą one zostać pokryte z udzielanego przez gminę zasiłku. Kwoty na ten cel różnią się w poszczególnych gminach. Informacji o zasadach obowiązujących w danej gminie udziela wydział ds. socjalnych w gminie, w której zmarły był ostatnio zameldowany.

Oplata za pogrzeb

Wszystkie osoby zameldowane w Szwecji i płacące gminny podatek dochodowy wnoszą opłatę za pogrzeb. Od roku 2017 zasada ta obowiązuje w całym kraju, z wyjątkiem gmin Sztokholm i Tranås. Oplata za pogrzeb pokrywa koszty czynności związanych z pochówkiem, które w świetle prawa są niezbędne.

Wniesienie opłaty za pogrzeb stanowi obowiązek podatkowy, w związku z czym jest ujmowana w rozliczeniu podatkowym. Oplata jest naliczana na podstawie dochodu objętego podatkiem gminnym. Kwota opłaty jest ujmowana w corocznym rozliczeniu podatkowym.

W gminach Sztokholm i Tranås w każdym roku budżetowym kwotę opłaty za pogrzeb należnej od ich mieszkańców ustala rada gminy. Wysokość opłaty za pogrzeb w pozostałych gminach ustala państwowy organ, Krajowy Zarząd Gruntów i Funduszy Publicznych (Kammarkollegiet) na podstawie propozycji kościelnych podmiotów odpowiedzialnych. Wysokość opłaty jest taka sama dla wszystkich, bez względu na przynależność do Kościoła Szwecji.

Oplatę pobiera podmiot odpowiedzialny w Kościele Szwecji, a w przypadku osób zameldowanych w gminie będącej podmiotem odpowiedzialnym, dana gmina.

ROZDZIAŁ 9 § 2 PIERWSZEJ CZĘŚCI USTAWY O POCHÓWKU

Co obejmuje opłata za pogrzeb

Wszystkim osobom zameldowanym w Szwecji przysługują uprawnienia wymienione w Ustawie o pochówku. Z uprawnień tych można także skorzystać bezpłatnie za pośrednictwem innego podmiotu odpowiedzialnego, jeśli osoba zmarła ma być pochowana w innym rejonie niż miejsce zameldowania. Patrz *Miejsce pochówku w innej miejscowości*.

W przypadku osób zameldowanych w rejonie danego podmiotu odpowiedzialnego jest on zobowiązany do bezpłatnego zapewnienia

- miejsca pochówku na cmentarzu publicznym na okres 25 lat,*
- pochówku, w tym wykopania grobu, jego zasypania i uporządkowania,*
- transportu od momentu przejęcia odpowiedzialności za zwłoki przez podmiot odpowiedzialny do momentu pochówku, z wyjątkiem transportu do miejsca pochówku poza rejonem podmiotu odpowiedzialnego, o ile transport nie został objęty umową dotyczącą udostępnienia specjalnych miejsc pochówku,*
- kremacji,*
- pomieszczenia do przechowywania i wystawienia zwłok,*
- pomieszczenia na ceremonię pogrzebową bez symboli religijnych.*

ROZDZIAŁ 9 § 6 USTAWY O POCHÓWKU

Ponadto opłata za pogrzeb pokrywa wszystkie czynności, które mają bezpośredni związek z zarządzaniem cmentarzami publicznymi, np. administrację, zakładanie nowych cmentarzy, opiekę nad terenami publicznymi cmentarzy, a także opiekę nad grobami o szczególnej wartości historycznej oraz ich konserwację. Z opłat za pogrzeb finansowana jest także działalność rzecznika ds. pochówku, patrz rozdział *Nadzór*.

Czego nie obejmuje opłata za pogrzeb

Oprócz usług finansowanych z opłat za pogrzeb w większości przypadków inne wydatki związane z pogrzebem pokrywają krewni. Wydatki te nie są pokrywane z opłaty za pogrzeb, a ich wysokość jest różna w zależności od danego przypadku. Wydatki pokrywane z majątku zmarłego lub przez krewnych obejmują:

- Trumnę i pościel pogrzebową
- Transport zwłok w trumnie z domu/szpitala do wyznaczonego lokalu podmiotu odpowiedzialnego w celu przechowywania i wystawienia zwłok
- Nekrologi
- Dekorację trumny
- Ceremonię pogrzebową, w tym prowadzącego ją. Osobie zmarłej należącej do Kościoła Szwecji przysługuje bezpłatne nabożeństwo pogrzebowe
- Stypę
- Urnę
- Wykonanie i ustawienie nagrobka lub innego elementu nagrobnego oraz opieka nad nim
- Utrzymanie, patrz rozdział *Opieka nad grobem*

Możliwości wyboru i wola dotycząca pogrzebu

Krewni lub inne osoby organizujące pogrzeb powinny uszanować wolę zmarłego dotyczącą pochówku w grobie lub kremacji w zakresie, w jakim jest to możliwe. Wola osoby zmarłej może dotyczyć wyboru rodzaju grobu i miejsca pochówku.

Krewny, osoba bliska lub inna osoba, która organizuje pogrzeb powinna w miarę możliwości uszanować wolę zmarłego odnośnie kremacji lub pochówku w grobie.

ROZDZIAŁ 5 § 1 USTAWY O POCHÓWKU

POWODY, DLA KTÓRYCH WARTO ZAPISAĆ SWOJĄ WOLĘ

Ustawa o pochówku ani inne przepisy prawa nie wymagają zapisania swojej woli dotyczącej własnego pogrzebu, ale istnieje szereg istotnych powodów, dla których należy to zrobić.

Można samodzielnie sformułować swoją wolę lub skorzystać z załącznika Moja wola³. Istotne jest, aby krewni czy inne osoby bliskie zmarłego znały jego wolę dotyczącą pogrzebu. Dokument z zapisaną wolą może przechowywać np. kancelaria adwokacka, lub można go przechowywać w skrytce bankowej albo w domu.

Dokument powinien obejmować następujące wskazówki dotyczące pogrzebu:

- Miejscowość i cmentarz
- Wskazanie, czy ciało ma zostać poddane kremacji, czy pochowane w grobie
- Rodzaj grobu, np. ogród pamięci, ogród pamięci z prochami, złożenie prochów w istniejącym grobie rodzinnym, grób z trumną lub urną, patrz rozdział *Rodzaje grobów*
- Rozsypanie prochów na ziemi lub wodzie
- Wybór trumny lub urny
- Wybór pościeli pogrzebowej i ubioru
- Ceremonia pogrzebowa/pożegnanie
- Organizacja stypy

³ Dokument Moja wola mo na pobra ze strony internetowej www.svenskakyrkan.se/begravning

Czasami krewni nie są zgodni co do sposobu oraz miejsca pochówku zmarłego. Czy ma być pochowany w trumnie, czy poddany kremacji? Czy ma być pochowany w grobie rodzinnym, może w innej miejscowości, czy w grobie w miejscu zamieszkania? Osoby zmarłej nie można pochować do czasu osiągnięcia porozumienia przez zainteresowanych. Ciało jest wówczas przechowywane w chłodni.

Jeśli rozbieżności dotyczą tego, czy osoba zmarła ma być pochowana w trumnie, czy poddana kremacji oraz miejsca pochówku, krewni zmarłego mogą skorzystać z pomocy mediatora. Rolę mediatora pełni podmiot odpowiedzialny w miejscowości, w której osoba zmarła była ostatnio zameldowana. Jeżeli strony nie dojdą do porozumienia podczas mediacji, sprawę przejmuje Urząd Wojewódzki (länsstyrelse) i decyduje, kto / która ze stron ma podjąć decyzję w spornych kwestiach. Rozwiązanie sprawy może zająć dużo czasu. Aby zapobiec ewentualnym sporom, warto zapisać swoją wolę i powiadomić o niej krewnych.

WYBÓR TRUMNY LUB URNY

Ustawa o pochówku nie nakłada obowiązku złożenia ciała do trumny, ale ze względu na przepisy BHP obowiązujące pracowników podmiotu odpowiedzialnego, w celu pochówku ciała zwykle składane jest do trumny. W przypadku kremacji zawsze wymagana jest trumna. Jeśli prochy mają zostać rozsypane w ogrodzie pamięci, złożone do grobu bezpośrednio po kremacji lub rozsypane na ziemi lub wodzie, urna nie jest wymagana. Prochy zostają wtedy przewiezione z krematorium w specjalnym worku lub kartonie.

Dozwolone jest samodzielne wykonanie trumny lub urny oraz samodzielne pomalowanie i udekorowanie zakupionej trumny lub urny, przy czym obowiązują określone zasady. Informacji o zasadach dotyczących materiałów i wymiarów udziela krematorium lub zarząd cmentarza.

Dostępne są specjalne urny na prochy dzieci oraz urny na prochy dwóch osób. Mogą one zostać wykonane także we własnym zakresie.

Ceremonia pogrzebowa

Ustawa o pochówku reguluje pochówek i kremację. Nie obejmuje natomiast przepisów dotyczących innych aspektów związanych z pogrzebem. Sposób, w jaki krewni pragną pożegnać osobę zmarłą, jest sprawą prywatną.

Krewni mają wiele możliwości wyboru, aby pożegnać osobę zmarłą w sposób, który najbardziej im odpowiada. Ceremonia może odbyć się w kościele, kaplicy, sali zgromadzeń, w domu, ogrodzie, na plaży, przy grobie na cmentarzu lub w innym odpowiednim miejscu.

Koszt transportu trumny w przypadku ceremonii odbywającej się np. w prywatnym ogrodzie lub na plaży nie jest zwykle pokrywany w ramach opłaty za pogrzeb.

Ceremonia pogrzebowa jest aktem dobrowolnym i nie musi odbywać się przy trumnie.

Pożegnanie zmarłego może odbyć się przed złożeniem do trumny w szpitalu, w domu lub po kremacji przy urnie.

Ceremonię tę można także pominąć. W takim przypadku zwłoki są składane do trumny i przewożone bezpośrednio z domu lub szpitala do miejsca pochówku lub krematorium w celu kremacji, a następnie do miejsca pochówku, gdzie składane są prochy.

NABOŻEŃSTWO POGRZEBOWE – CZŁONKOWIE KOŚCIOŁA SZWECJI

Członkowie Kościoła Szwecji wnoszą opłatę kościelną. Kwota podatku jest ujmowana w corocznym ostatecznym rozliczeniu podatkowym (slutskattebesked). Opłata kościelna pokrywa nabożeństwo pogrzebowe w kościele odprawiane przez pastora, honoraria muzyków kościelnych oraz osób niosących trumnę i kościelnego. Zasada ta obowiązuje także, jeśli nabożeństwo pogrzebowe odbywa się poza parafią, do której należał zmarły.

Nabożeństwo pogrzebowe przygotowuje odprawiający je pastor wraz z krewnymi, muzykami kościelnymi i innymi uczestnikami. Wiele parafii posiada zasady dotyczące pochówku (begravningspastoral), określające zadania parafii odnośnie do chowania zmarłych. Zasady te różnią się w zależności od parafii.

W większości przypadków nabożeństwo odbywa się w kościele lub kaplicy pogrzebowej. Parafia i pastor odprawiający nabożeństwo decydują o tym, czy ceremonia może odbyć się np. w domu lub w ogrodzie.

Nabożeństwa w Kościele Szwecji są otwarte dla wszystkich i nie można nikomu zabronić udziału w nich. Dotyczy to także nabożeństw pogrzebowych. Jeśli trzeba ograniczyć liczbę osób uczestniczących w nabożeństwie, można zamówić nekrolog.

Nabożeństwo można zakończyć na dwa sposoby:

- W przypadku zakończenia przy grobie nabożeństwo zostaje zakończone po złożeniu trumny w grobie. Żałobnicy żegnają się wówczas ze zmarłym, a pastor odmawia modlitwę końcową. Trumna przenoszona jest do grobu w procesji przez wyznaczone osoby. Parafia ustala sposób, w jaki trumna ma zostać przeniesiona. Może np. być przewieziona na wózku cmentarnym przez grabarzy, którzy są opłacani przez parafię. Trumnę mogą przenieść do grobu także krewni i znajomi, jeśli postanowili, że w ten sposób chcą oddać ostatni hołd zmarłemu.
- Jeśli nabożeństwo pogrzebowe zostaje zakończone w kościele lub kaplicy, żałobnicy żegnają się ze zmarłym przy trumnie lub urnie. Po zakończeniu ceremonii i rozejściu się uczestników trumna jest przewożona do krematorium, a urna do grobu.

NABOŻEŃSTWO POGRZEBOWE DLA ZMARŁYCH NIEBĘDĄCYCH CZŁONKAMI KOŚCIOŁA SZWECJI

W przypadku zmarłych niebędących członkami Kościoła Szwecji nabożeństwo pogrzebowe może zostać odprawione, jeśli nie ma ku temu specjalnych przeciwwskazań i jest to zgodne z wolą zmarłego. Decyzję o tym, czy nabożeństwo pogrzebowe zostanie odprawione, podejmuje pastor/proboszcz danej parafii. Nabożeństwo pogrzebowe należy opłacić. Wysokość opłaty określa parafia.

Należy odpowiednio wcześniej omówić z przedstawicielem parafii możliwość odprawienia nabożeństwa pogrzebowego według obrządku Kościoła Szwecji oraz warunki finansowe.

CEREMONIE POGRZEBOWE – INNE WYZNANIA

W Szwecji istnieje różnych wspólnot wyznaniowych oprócz Kościoła Szwecji. Wiele z nich organizuje ceremonie pogrzebowe dla swoich członków. Jeśli osoba zmarła należała do związku wyznaniowego, osoba organizująca pogrzeb powinna skontaktować się z przedstawicielem danego związku, aby zaplanować ceremonię pożegnalną.

POGRZEB ŚWIECKI

Ceremonia pogrzebowa, która nie jest odprawiana według obrządku Kościoła Szwecji lub innego obrządku religijnego, nosi nazwę pogrzebu świeckiego. Wszystkie podmioty odpowiedzialne mają obowiązek zapewnienia lokalu bez symboli religijnych. Koszt związany z lokalem jest pokrywany z opłaty za pogrzeb. Za organizację pogrzebu świeckiego odpowiadają krewni, którzy decydują także, w jaki sposób ma on się odbyć.

W wielu gminach działają świeccy mistrzowie ceremonii pogrzebowych, choć nie we wszystkich. Działalności świeckich mistrzów ceremonii pogrzebowych nie regulują specjalne przepisy i nie wymaga ona oficjalnego zezwolenia. Krewni i przyjaciele zmarłego mogą również sami przeprowadzić ceremonię świecką pochówku. Honorarium mistrza świeckiej ceremonii pogrzebowej nie wchodzi w skład opłaty za pogrzeb i jest pokrywane z majątku zmarłego.

Miejsca pochówku

Oплата za pogrzeb obejmuje grób lub odpowiadające mu miejsce pochówku na cmentarzu publicznym na okres 25 lat. Istnieje szereg rodzajów miejsc pochówku, są to: groby z trumną, groby z urną, groby z prochami, miejsca w ogrodach pamięci, groby w ogrodach pamięci, groby z prochami w ogrodach pamięci oraz nisze w kolumbariach (w budynkach) i nisze w murach z urnami (na zewnątrz budynków). Nie można wcześniej wykupić sobie miejsca na cmentarzu.

SPECJALNE MIEJSCA POCHÓWKU

Prawo do pochówku na cmentarzu publicznym nie jest uzależnione od przynależności zmarłego do określonej wspólnoty wyznaniowej. Nie dotyczy to jednak prawa do pochówku w specjalnym miejscu w przypadku osób, które nie należały do żadnej chrześcijańskiej wspólnoty wyznaniowej. Wszystkie podmioty odpowiedzialne mają obowiązek bezpłatnego zapewnienia specjalnego miejsca pochówku w swoim rejonie lub rejonie sąsiednim osobom nienależącym do żadnej chrześcijańskiej wspólnoty wyznaniowej. Osoba zmarła lub jej krewni mogą mieć specjalne życzenia odnośnie do rodzaju grobu lub jego umiejscowienia na danym cmentarzu. Podmioty odpowiedzialne mają także obowiązek zapewnienia bezpłatnego transportu zwłok do specjalnego miejsca pochówku.

MIEJSCA POCHÓWKU W INNEJ MIEJSCOWOŚCI

Podmioty odpowiedzialne za działalność pogrzebową mają obowiązek zapewnienia miejsca pochówku wszystkim osobom zameldowanym w ich rejonie. Ustawa o pochówku przewiduje możliwość pochówku w innej miejscowości niż ta, w której zmarły był zameldowany, o ile jest tam dostępne miejsce na pochówek. Informacji na temat dostępnych miejsc pochówku udziela właściwy podmiot odpowiedzialny.

W zależności od dostępności miejsc pochówku w danej lokalizacji mogą zostać pochowane także inne osoby.

ROZDZIAŁ 2 § 3 TRZECIEJ CZĘŚCI USTAWY O POCHÓWKU

WŁAŚCICIEL PRAWA DO GROBU

Prawo do grobu przysługuje w przypadku grobów indywidualnych, natomiast w przypadku grobów zbiorowych takie prawo nie występuje, patrz *Rodzaje miejsc pochówku*. Prawo do grobu nie jest nabywane automatycznie wraz z pochówkiem, tylko zależy od zezwolenia parafii/pastora/proboszcza. Najczęściej otrzymuje je krewny lub osoba najbliższa zmarłemu. Osoba lub osoby, którym zostanie udzielone prawo do grobu, określane są mianem właścicielem prawa do grobu. Właściciel prawa do grobu zostaje wpisany do rejestru cmentarza lub rejestru podmiotu odpowiedzialnego. Z prawa do grobu może korzystać wyłącznie jego właściciel. Prawo do grobu wiąże się zarówno z uprawnieniami, jak i obowiązkami.

Wypełnij, oderwij,
zachowaj!

DLA OSOBY, KTÓRA
ZORGANIZUJE
MÓJ POGRZEB

Moja wola

Dla osoby, która zorganizuje mój pogrzeb – Moja wola

Imię i nazwisko

Nr osobowy

Miejscowość i data

Podpis

Przekazałem(-am) moją wolę następującej osobie/następującym osobom

.....

Pragnę, aby następująca osoba zorganizowała mój pogrzeb i skontaktowała się z domem pogrzebowym, podmiotem odpowiedzialnym za pogrzeb (parafia, związek parafii lub gmina) oraz osobą prowadzącą ceremonię pogrzebową

.....

Adres

Pozostałe dane kontaktowe

Chcę zostać pochowany(-a) w trumnie

- w nowym grobie na cmentarzu / w miejscu pochówku
w.....
- w istniejącym grobie oznaczonym nr,
który znajduje się na cmentarzu
w.....
- Jestem właścicielem prawa do grobu.
- Prawo do grobu przysługuje innej osobie/innym osobom, które muszą wyrazić zgodę.

Imię i nazwisko/imiona i nazwiska, adres(y) i pozostałe dane kontaktowe właściciela/
właścicieli prawa do grobu:

.....
.....
.....
.....

- Jeśli we wskazanym grobie nie będzie miejsca na moją trumnę, natomiast będzie dostępne miejsce na urnę lub prochy, chcę zostać poddany(-a) kremacji i pochowany(-a) w tym grobie.
- Jeśli pochowanie w istniejącym grobie nie będzie możliwe, chcę zostać pochowany/-a w nowym grobie na cmentarzu
w.....

Chcę zostać poddany(a) kremacji

i pochowany(-a) na cmentarzu / w miejscu pochówku

w

Chcę zostać pochowany(-a)

w nowym grobie z urną

w nowym grobie z prochami

w nowej niszy z urną

w nowym kolumbarium (grobowcu zbiorowym z niszami) w budynku

w ogrodzie pamięci

w ogrodzie pamięci z prochami

Chcę, aby moje prochy zostały pochowane w istniejącym grobie oznaczonym nr
(grób z trumną/grób z urną/grób z prochami/mur z urnami/kolumbarium) zlokalizowanym na cmentarzu w

w

Jestem właścicielem prawa do grobu.

Prawo do grobu przysługuje innej osobie/innym osobom, które muszą wyrazić zgodę.

Imię i nazwisko/imiona i nazwiska, adres(y) i pozostałe dane kontaktowe właściciela/
właścicieli prawa do grobu:

.....
.....
.....
.....

Jeśli pochowanie w istniejącym grobie nie będzie możliwe, chcę zostać pochowany(-a) w nowym grobie na cmentarzu

w

Chcę, aby moje prochy zostały rozsypane na wodzie w

Chcę, aby moje prochy zostały rozsypane na ziemi w

Jeśli rozsypanie prochów nie będzie dozwolone w tym miejscu, chcę zostać pochowany(-a) w następujący sposób

Trumna

Chcę, aby trumna była tak prosta, jak to możliwe.

Chcę, aby trumna wyglądała następująco (materiał, kolor itd.):

.....

Chcę, aby trumnę wybrali moi krewni.

Zleciłem(-am) wykonanie trumny, w której chcę być pochowany(-a).

Jest ona przechowywana przez:

Jeśli nie będzie możliwe pochowanie mnie w trumnie, której wykonanie już zleciłem (-am),

chcę, aby wybrana trumna wyglądała następująco

.....

Pościeł pogrzebowa/ubiór

Zalecam materiały naturalne

Chcę, aby do trumny włożono moją własną pościeł pogrzebową, poduszkę i przykrycie.

Chcę zostać pochowany(-a) we własnym ubraniu:

.....

.....

Chcę, aby ubiór wybrali moi krewni.

Chcę, aby wykorzystano pościeł pogrzebową dostarczoną wraz z trumną.

Nie chcę, aby moi krewni uczestniczyli w przygotowaniu ciała do złożenia w trumnie oraz trumny.

POZOSTAŁE ŻYCZENIA DOTYCZĄCE TRUMNY I PRZYGOTOWANIA CIAŁA

.....

.....

.....

.....

Urna

Jeśli prochy mają rozstać umieszczone bezpośrednio w grobie, ogrodzie pamięci, rozsypane nad wodą lub ziemią, urna nie jest potrzebna. W takim przypadku prochy zostaną przewiezione z krematorium w specjalnym worku lub kartonie.

Nie chcę zostać pochowany(-a) w urnie.

Chcę, aby urna wyglądała następująco (materiał, kolor itd.):

.....
.....
.....

Chcę, aby urnę wybrali moi krewni.

Zleciłem(-am) wykonanie urny, w której chcę być pochowany(-a).

Jest ona przechowywana przez:

.....

Jeśli nie będzie możliwe pochowanie mnie w urnie, której wykonanie już zleciłem(-am), chcę, aby wybrana urna wyglądała następująco:

.....

POZOSTAŁE ŻYCZENIA DOTYCZĄCE URNY

.....
.....
.....
.....

Ceremonia pogrzebowa

Ceremonia pogrzebowa jest sprawą prywatną i może przebiegać zgodnie z naszymi życzeniami lub zostać pominięta.

- Jestem członkiem Kościoła Szwecji i chcę, aby odprawiono nabożeństwo pogrzebowe zgodnie z jego obrzędkiem.

Chcę, aby nabożeństwo pogrzebowe odprawiono

- w moim kościele parafialnym.....
- w kaplicy.....
- w kościele/kaplicy w innej miejscowości

- Jestem członkiem wspólnoty wyznaniowej.....
i chcę, aby ceremonia pogrzebowa przebiegła według obrządku związku
wyznaniowego w jego obiekcie.....
w innym obiekcie

- Chcę, aby odprawiono świecką ceremonię pogrzebową
- w obiekcie bez symboli religijnych udostępnionym przez podmiot odpowiedzialny
za pogrzeb
- w innym obiekcie

- Nie chcę, aby odprawiono ceremonię pogrzebową.

POZOSTAŁE ŻYCZENIA DOTYCZĄCE CEREMONII POGRZEBOWEJ

(dekoracja, całun, muzyka, poezja itp.)

.....

.....

.....

.....

Stypa/spotkanie

Stypa/spotkanie jest sprawą prywatną i może przebiegać zgodnie z naszym życzeniem lub się nie odbyć.

Specjalne życzenia (goście, lokal, jedzenie i napoje, rozrywka itp.)

.....

.....

.....

.....

.....

Chcę, aby stypę zorganizowali moi krewni i przyjaciele.

Nie chcę mieć stypy.

Nagrobek (płyta nagrobkowa itp.)

Specjalne życzenia (płyta nagrobkowa, roślinność itp.)

.....

.....

.....

.....

.....

Chcę, aby osoba organizująca mój pogrzeb wybrała nagrobek.

Nie chcę nagrobka z moim imieniem i nazwiskiem.

Aby uniknąć nieporozumień pomiędzy krewnymi, należy zapisać swoje życzenia odnośnie pogrzebu i poinformować o nich bliską osobę lub osoby. Wpisanie wszystkich informacji w tym zeszycie to sposób na wyrażenie swoich życzeń.

Masz pytania na temat pogrzebu?

W pierwszej kolejności należy zwrócić się do podmiotu odpowiedzialnego za pogrzeb w danej miejscowości.

Dane kontaktowe podano na stronie

www.svenskakyrkan.se (wyszukaj parafię)

– w przypadku miejscowości, gdzie podmiotem odpowiedzialnym są parafie i związki parafii Kościoła Szwecji.

www.stockholm.se (sekcja stöd & familj/begravning & kyrkogårdar)

– w przypadku miasta Sztokholm.

www.tranas.se (sekcja familj & omsorg/begravning & griftegårdar)

– w przypadku gminy Tranås.

- prawo do grobu: prawo, które zaczyna obowiązywać, kiedy określone miejsce pochówku na cmentarzu publicznym zostaje przydzielone przez zarządzający nim organ

ROZDZIAŁ 1 § 1 USTAWY O POCHÓWKU

Prawo do grobu nabywa się na kilka sposobów. W przypadku przydziału nowego miejsca pochówku bliscy zmarłego wyznaczają osobę/osoby, którym przysługuje prawo do grobu. Należy jak najszybciej powiadomić o tym podmiot odpowiedzialny w rejonie, w którym pochowano osobę zmarłą. Akceptacja prawa do grobu jest dobrowolna. Jeśli nikt nie chce nabyć prawa do grobu, należy powiadomić o tym podmiot odpowiedzialny za pogrzeb. Jeśli nikt nie może ani nie chce nabyć prawa do grobu, miejsce pochówku pozostaje mimo wszystko wynajęte przez 25 lat. Wówczas opiekę nad grobem sprawować będzie podmiot odpowiedzialny za pochówek. Jeśli krewni zechcą umieścić na grobie jakiś element (np. pomnik), podmiot odpowiedzialny może zażądać opieki nad grobem.

W przypadku śmierci właściciela prawa do grobu przechodzi ono na jedną z osób z konkretnego grona. Tylko krewny lub osoba z najbliższego otoczenia zmarłego lub innej osoby pochowanej w danym miejscu może przejąć prawo do grobu. W terminie sześciu miesięcy od śmierci zarządzający majątkiem zmarłego ma obowiązek powiadomienia organu zarządzającego miejscem pochówku, czyli głównego podmiotu odpowiedzialnego, kto nabywa prawo do grobu lub że nie ma osoby, która przejmie prawo do grobu. Właściciel prawa do grobu mógł już wystosować pismo odnośnie do scedowania prawa do grobu na inną osobę w momencie jego śmierci. Wskazana osoba musi być spokrewniona lub w inny sposób należeć do grona najbliższych osób właściciela prawa do grobu bądź innej osoby pochowanej w tym grobie. Jeśli właściciel prawa do grobu wyznaczył wcześniej osobę, która ma przejąć prawo do grobu, zarządzający majątkiem zmarłego nie zgłasza osoby, która będzie nowym właścicielem prawa do grobu.

Prawo do grobu może także zostać przekazane, kiedy jego właściciel jeszcze żyje. Prawo do grobu można przekazać jedynie osobie spokrewnionej lub w inny sposób blisko związanej z osobą je przekazującą lub pochowaną w danym miejscu pochówku. Ostateczną decyzję, kto może być właścicielem prawa do grobu, podejmuje podmiot odpowiedzialny. Od decyzji podmiotu odpowiedzialnego można się odwołać do Urzędu Wojewódzkiego (länsstyrelse). Prawa do grobu można się zrzec również przed upływem okresu jego obowiązywania. W momencie ustania prawa do grobu można każdorazowo je przedłużyć o co najmniej 15 lat, a maksymalnie o 50 lat. Każdy podmiot odpowiedzialny ustanawia własne warunki odnawiania prawa do grobu. Opłata za odnowienie prawa do grobu ustalana jest przez radę kościoła lub gminy.

Tylko właściciel prawa do grobu może zdecydować, kto ma być pochowany w danym miejscu pochówku, niezależnie od stopnia pokrewieństwa czy bliskich relacji z osobą zmarłą. Właściciel prawa do grobu także może być pochowany w miejscu pochówku, do którego ma prawo. Aby osoba zmarła, która była jednym z właścicieli prawa do grobu, mogła być pochowana w danym miejscu pochówku, wszyscy właściciele prawa do tego grobu muszą wyrazić na to zgodę. Jeśli właściciele prawa do grobu nie będą mogli dojść do porozumienia, decyzję o tym, czy wolno pochować zmarłego w danym miejscu pochówku, podejmuje organ zarządzający (podmiot odpowiedzialny). Od decyzji podmiotu odpowiedzialnego przysługuje odwołanie.

RODZAJE MIEJSC POCHÓWKU

W Szwecji istnieje kilka rodzajów miejsc pochówku. Nie każdy podmiot odpowiedzialny oferuje wszystkie z nich. Ich dostępność zależy m.in. od zapotrzebowania zgłoszonego przez członków danej parafii. W poszczególnych regionach administracyjnych mogą obowiązywać różne nazwy i definicje rodzajów miejsc pochówku.

Istnieją miejsca pochówku z prawem do grobu, z ograniczonym prawem do grobu oraz bez możliwości uzyskania prawa do grobu. Do grupy miejsc pochówku z **prawem do grobu** należą *groby z trumną* jedno- lub wielomiejscowe (w których można również złożyć urnę) oraz *groby urnowe* z miejscem na jedną lub wiele urn. Właściciel prawa do grobu może go dekorować oraz, po uzyskaniu zgody podmiotu odpowiedzialnego, postawić nagrobek lub inny stały element. Postawienie nagrobka jest dobrowolne. Właściciel prawa do grobu może stawiać na grobie kwiaty i znicze, nawet jeśli nie ma nagrobka. Koszt nagrobka lub innego stałego elementu nagrobnego ponosi wyłącznie właściciel prawa do grobu.

Właściciel miejsca pochówku z prawem do grobu zobowiązany jest utrzymywać je w porządku i przyzwoitym stanie. Oznacza to — oprócz opieki nad miejscem pochówku, patrz rozdział *Opieka nad grobem* – także zagwarantowanie, że stałe elementy nagrobne nie stanowią zagrożenia dla bezpieczeństwa w miejscu pochówku ani jego otoczeniu. W związku z powyższym właściciel prawa do grobu zobowiązany jest podjąć działania zmierzające do wyeliminowania zagrożenia dla otoczenia ze strony elementu nagrobnego oraz ponieść ich koszt. Jeśli zajdzie potrzeba przedsięwzięcia natychmiastowych środków w celu zapobieżenia ryzyku, podmiot odpowiedzialny ma prawo to zrobić. Właściciel prawa do grobu zostanie o tym fakcie niezwłocznie poinformowany. Koszty podjęcia takich środków w większości przypadków ponosi właściciel prawa do grobu.

W miejscu pochówku z **ograniczonym prawem do grobu** właściciel prawa do grobu nie może w pełni decydować o wyglądzie elementu nagrobnego, jego charakterze ani o sposobie dekoracji i wyglądzie grobu. Decyzję podejmuje organ zarządzający. Organ zarządzający

odpowiada za opiekę nad miejscem pochówku na zlecenie właścicieli praw do grobu. Za takie usługi organ zarządzający pobiera opłatę związaną z użyczeniem miejsca pochówku. Dotyczy to *grobow z prochami, kolumbariów w budynkach i ściennych nisz z urnami*, gdzie można umieścić jedną lub wiele urn.

Miejsca pochówku **bez prawa do grobu** to *groby z prochami w ogrodach pamięci, miejsca w ogrodach pamięci czy groby z trumnami w ogrodach pamięci*, w których jest pochowanych wiele osób. Opiekę nad takimi miejscami pochówku sprawuje podmiot odpowiedzialny. W przypadku złożenia prochów w ogrodzie pamięci krewnym zwykle proponuje się możliwość udziału w opiece nad miejscem pochówku. Na zamówienie podmiot odpowiedzialny może w wyznaczonym miejscu umieścić tablicę z imieniem i nazwiskiem osoby zmarłej. Koszt takiej tablicy jest zwykle opłacany z majątku zmarłego lub przez krewnych. Ogrody pamięci oraz ogrody pamięci z miejscem do złożenia trumny to anonimowe miejsca pochówku, gdzie składa się trumny lub rozsypuje prochy bez obecności krewnych. Zarówno w ogrodach pamięci z miejscem na prochy, jak i w anonimowych ogrodach pamięci znajduje się wyznaczone miejsce, które krewni mogą wspólnie dekorować.

OPIEKA NAD GROBEM

Oprócz odpowiedzialności za stałe elementy nagrobne, np. nagrobki, właściciel prawa do grobu przyjmuje na siebie również obowiązek utrzymywania miejsca pochówku w porządku i przyzwoitym stanie.

Właściciel prawa do grobu zobowiązany jest utrzymywać miejsce pochówku w porządku i czystości.

ROZDZIAŁ 7 § 3 USTAWY O POCHÓWKU

Dotyczy to miejsc pochówku z prawem do grobu, czyli grobow z trumnami oraz urnami. Opieka nad miejscem pochówku oznacza zwykle zasadzenie roślin, usuwanie chwastów, podlewanie, usuwanie zwiędłych kwiatów, a także usuwanie trawy wokół rabat i nagrobka, ewentualnie, jeśli nie ma nagrobka, usuwanie chwastów na grobie. Właściciel prawa do grobu może samodzielnie sprawować opiekę nad grobem lub wykupić specjalną usługę, np. w swojej parafii. Większość parafii/związków parafii oferuje możliwość podpisania umowy o opiekę nad grobem. Zakres opieki zależy od kosztów ponoszonych przez właściciela prawa do grobu. Ceny są różne w poszczególnych parafiach/związkach parafii. Umowy o opiekę nad grobem nie są regulowane ustawą o pochówku. Właściciel prawa do grobu musi samodzielnie ocenić i porównać ceny oraz jakość usług związanych z opieką nad grobem. Jeśli właściciel prawa do grobu samodzielnie opiekuje się grobem, a podmiot odpowiedzialny uzna, że miejsce pochówku jest ewidentnie zaniedbane, może zdecydować o odebraniu właścicielowi prawa do grobu, które wówczas wróci do podmiotu odpowiedzialnego.

Kremacja

Ustawa o pochówku zezwala na zakładanie i prowadzenie krematoriów jedynie właścicielom publicznych miejsc pochówku lub parafiom.

Kremacja zwłok odbywa się jak najszybciej po odprawieniu ceremonii pogrzebowej. Przed Kremacją może być konieczne wystawienie przez Urząd Podatkowy (Skatteverket) odpowiedniego zaświadczenia. Dom pogrzebowy często pomaga krewnym w tym zakresie. W związku z tym, że po śmierci w organizmie rozpoczyna się proces rozpadu oraz ze względu na osoby, które mają kontakt ze zwłokami, kremacja powinna odbyć się możliwie jak najszybciej.

Zwłoki [...] należy poddać kremacji lub pogrzebać najszybciej jak to możliwe, nie później niż w okresie jednego miesiąca od zgonu. Ewentualne zezwolenie na przedłużenie tego okresu wydaje Urząd Skarbowy (Skatteverket), o ile istnieją uzasadnione powody.

ROZDZIAŁ 5 § 10 USTAWY O POCHÓWKU

Krewni mogą być obecni podczas kremacji. Więcej informacji udziela krematorium.

Po kremacji ewentualne elementy metalowe w rozmiarze większym niż 3 mm są usuwane z prochów i przesyłane do utylizacji. Może to dotyczyć implantów w ciele zmarłego lub metalowych elementów trumny. W związku z tym, że nie można zagwarantować, że biżuteria pozostawiona na ciele zmarłego zostanie umieszczona wraz z prochami w urnie, zaleca się, aby krewni zdjęli biżuterię z ciała zmarłego przed złożeniem go w trumnie. Biżuterię można ewentualnie włożyć do urny przed jej zamknięciem. Należy odpowiednio wcześniej skontaktować się z personelem krematorium, aby dowiedzieć się, jakie obowiązują procedury.

W zależności od rodzaju miejsca pochówku prochy można złożyć nie tylko w urnie, ale także w woreczku lub pudełku. W pewnych okolicznościach dopuszcza się wydanie prochów krewnym.

Po kremacji prochy zostaną wydane, tylko jeśli odbierająca je osoba:

- przewozi prochy na cmentarz, który nie znajduje się przy krematorium,
- pochowa prochy w innym miejscu niż cmentarz,
- lub wywiezie prochy ze Szwecji.

ROZDZIAŁ 5 § 10 USTAWY O POCHÓWKU

Pochówek

W związku z tym, że po śmierci w organizmie rozpoczyna się proces rozpadu oraz ze względu na osoby, które mają kontakt ze zwłokami, pochówek powinien odbyć się możliwie jak najszybciej.

Zwłoki [...] należy skremować lub pochować możliwie jak najszybciej, nie później niż w okresie jednego miesiąca od zgonu. Ewentualne zezwolenie na przedłużenie tego okresu wydaje Urząd Skarbowy (Skatteverket), o ile istnieją uzasadnione powody.

ROZDZIAŁ 5 § 10 USTAWY O POCHÓWKU

Przed pochówkiem należy uzyskać odpowiednie zaświadczenie w Urzędzie Skarbowym (Skatteverket). Pomocy w tej sprawie może udzielić krewnym dom pogrzebowy. Zaświadczenie wydane przed kremacją jest ważne także przy pochówku urny lub prochów.

Termin „pochówek” został zdefiniowany w Ustawie o pochówku jako.

... pochówek: umieszczenie zwłok lub prochów w osobnym grobie lub miejscu, w którym zmarli są chowani zbiorowo, albo rozsypanie prochów w ogrodzie pamięci lub w innym miejscu niż cmentarz.

ROZDZIAŁ 1 § 1 USTAWY O POCHÓWKU

Obowiązuje zasada ogólna, że zwłoki są chowane na cmentarzu. Po uzyskaniu zezwolenia w Urzędzie Wojewódzkim (länsstyrelsen) prochy można także rozsypać w innym miejscu.

Zwłoki lub prochy można złożyć do grobu na cmentarzu publicznym lub prywatnym. Rząd może jednak wydać rozporządzenie o innym sposobie postępowania z prochami. Decyzję w tej sprawie przekazuje Urząd Wojewódzki (länsstyrelsen).

ROZDZIAŁ 5 § 5 USTAWY O POCHÓWKU

Prochy należy złożyć do grobu w okresie jednego roku od kremacji. Jeśli prochy zostały przywiezione do Szwecji z zagranicy, należy je złożyć do grobu w okresie jednego roku od ich przywozu.

Nie ma przeciwwskazań, aby krewni sami złożyli trumnę lub urnę w grobie. Należy to z wyprzedzeniem ustalić z podmiotem odpowiedzialnym. Ze względów bezpieczeństwa, krewnym nie wolno samodzielnie kopać i zasypywać grobu, ale mogą oni być obecni przy zasypywaniu grobu lub w nim uczestniczyć.

ROZSYPIANIE PROCHÓW NA ZIEMI LUB WODZIE

Ustawa o pochówku zezwala na rozsypanie prochów na ziemi lub wodzie po wydaniu zezwolenia przez Urząd Wojewódzki (länsstyrelsen). Urząd Wojewódzki ustala zasady, na których może odbywać się rozsypanie prochów na jego terytorium. Miejsce, w którym krewni pragną rozsypać prochy, powinno być odpowiednie, a prochy muszą być traktowane z szacunkiem.

Wniosek o zezwolenie można złożyć dopiero po śmierci danej osoby. Wniosek o zezwolenie na rozsypanie prochów osoby zmarłej można złożyć elektronicznie za pośrednictwem modułu e-tjänst na stronie www.lansstyrelsen.se.

Osoba, która uzyskała zezwolenie na rozsypanie prochów, powinna to zrobić w terminie wskazanym przez Urząd Wojewódzki, a następnie złożyć w Urzędzie Wojewódzkim zaświadczenie o rozsypaniu prochów zgodnie z zezwoleniem.

Urzędy w następujących województwach rozpatrują wnioski o zezwolenie na rozsypanie prochów: Skåne, Östergötland, Västra Götaland, Sztokholm, Dalarna, Västernorrland i Norrbotten.

Nadzór nad działalnością pogrzebową

Nadzór nad działalnością pogrzebową w Szwecji sprawują Urzędy Wojewódzkie (länsstyrelse), bez względu na to, czy podmiotem odpowiedzialnym za nią jest parafia czy gmina. Oprócz Urzędu Wojewódzkiego wnioski i skargi dotyczące działalności pogrzebowej można również kierować do rzecznika ds. pogrzebów, parafii lub gminy, w zależności od tego, który podmiot jest odpowiedzialny za tę działalność w danej miejscowości.

URZĄD WOJEWÓDZKI (LÄNSSTYRELSEN)

Zgodnie z Ustawą o pochówku Urząd Wojewódzki pełni szereg funkcji. Osoby prywatne, które chcą złożyć skargę lub mają pytania dotyczące działalności pogrzebowej, mogą kontaktować się z Urzędem Wojewódzkim telefonicznie lub pisemnie. Może to dotyczyć np. opłaty za pogrzeb oraz toku czynności wykonywanych przez podmiot odpowiedzialny. Ustawa o pogrzebach przewiduje, że Urząd Wojewódzki stanowi pierwszą instancję rozpatrującą skargi w związku z decyzjami podejmowanymi przez podmioty odpowiedzialne w poszczególnych sprawach. Urzędy Wojewódzkie rozpatrują także wnioski o zezwolenie na rozsypanie prochów oraz skargi dotyczące działalności pogrzebowej, patrz rozdział *Rozsypanie prochów na ziemi lub wodzie*.

RZECZNIK DS. POGRZEBÓW

Jeśli podmiotem odpowiedzialnym za działalność pogrzebową jest parafia, Urząd Wojewódzki mianuje jednego lub kilku rzeczników ds. pogrzebów, którzy nadzorują, w jaki sposób parafia dba o interesy osób niebędących członkami Kościoła Szwecji.

ROZDZIAŁ 10 § 2 USTĘP 1 USTAWY O POCHÓWKU

Oprócz sprawowania nadzoru i rozpatrywania wniosków oraz skarg, Urząd Wojewódzki mianuje rzecznika ds. pogrzebów. Jego zadaniem jest kontrolowanie sposobu, w jaki parafia troszczy się o interesy osób nienależących do Kościoła Szwecji. Rzecznik ds. pogrzebów bezpośrednio nadzoruje kościelne podmioty odpowiedzialne. Urząd Wojewódzki mianuje jednego lub kilku rzeczników ds. pogrzebów dla wszystkich miejscowości, w których podmiotem odpowiedzialnym nie jest gmina. Informację o tym, kto jest rzecznikiem ds. pogrzebów w danym rejonie, można uzyskać w Urzędzie Wojewódzkim i u podmiotów odpowiedzialnych.

Rzecznik informuje osoby niebędące członkami Kościoła Szwecji o swoich zadaniach i pozostaje w kontakcie z innymi związkami wyznaniowymi. Rzecznik ma za zadanie zaznajomienie się z ich oczekiwaniami dotyczącymi działalności pogrzebowej i przekazywanie ich osobom odpowiedzialnym. Dotyczy to także pomieszczeń bez symboli religijnych przeznaczonych do ceremonii.

Rzecznik powinien mieć dostęp do całej dokumentacji dotyczącej działalności pogrzebowej w parafiach i być informowany, w jaki sposób dysponuje ona wniesionymi opłatami za pogrzeb. Kwoty z tytułu opłat na pogrzeb mogą być przeznaczane wyłącznie na działalność pogrzebową.

Do obowiązków rzecznika należy także zapewnienie, iż specjalne miejsca pochówku są udostępniane osobom nienależącym do chrześcijańskich związków wyznaniowych w akceptowalnej odległości od miejsca ich zamieszkania. Specjalne miejsca pochówku udostępniają podmioty odpowiedzialne, czyli parafie/związki parafii lub gminy.

Lista kontrolna dla krewnych

CZYNNOŚCI, KTÓRE MOGĄ WYKONYWAĆ KREWNI LUB INNE BLISKIE OSOBY W ZWIĄZKU Z POGRZEBEM:

- Przewiezienie zmarłego ze szpitala do obiektu podmiotu odpowiedzialnego lub na cmentarz
- Przechowywanie zwłok w domu do czasu ich pochówku/ceremonii pogrzebowej/złożenia do grobu
- Wybór lub wykonanie trumny lub urny W przypadku samodzielnego wykonania trumny i/lub urny należy skontaktować się z podmiotem odpowiedzialnym
- Ubranie zmarłego i złożenie do trumny
- Włożenie do trumny niewielkich przedmiotów (po konsultacji z podmiotem odpowiedzialnym)
- Wybór kościoła, kaplicy lub innego pomieszczenia w celu odprawienia nabożeństwa pogrzebowego lub innej ceremonii pożegnalnej
- Opracowanie nekrologu
- Przygotowanie ceremonii pogrzebowej (zazwyczaj we współpracy z pastorem lub inną osobą pełniącą rolę mistrza ceremonii)
- Zorganizowanie stypy
- Dekoracja trumny i lokalu w celu przeprowadzenia ceremonii pożegnalnej
- Wykorzystanie własnego całunu
- Przeniesienie i przetransportowanie trumny lub urny
- Obecność przy kremacji
- Opuszczenie trumny lub urny do grobu
- Rozsypanie prochów na ziemi lub wodzie (po uzyskaniu zezwolenia w Urzędzie Wojewódzkim – länsstyrelsen)
- Wybór lub wykonanie nagrobka lub innego elementu nagrobnego (przed jego umieszczeniem wymagane jest uzyskanie zgody podmiotu odpowiedzialnego)
- Dekoracja grobu

CZEGO KREWNI I INNI BLISCY NIE MOGĄ ROBIĆ:

- Przechowywać prochów w domu
- Dzielić prochów (w szczególnych okolicznościach Urząd Wojewódzki (länsstyrelse) może wydać pozwolenie na podział prochów)
- Otwierać grobów na cmentarzu publicznym
- Chować zmarłego bez uzyskania zaświadczenia z Urzędu skarbowego (Skatteverket)
- Składać do grobu bez uzyskania zezwolenia właściciela prawa do grobu
- Zakopywać lub rozsypywać prochów w ogrodzie pamięci
- Rozsypywać prochów na ziemi lub wodzie bez zezwolenia wydanego przez Urząd Wojewódzki – länsstyrelsen
- Przenosić złożonych do grobu zwłok lub prochów (w szczególnych okolicznościach podmiot odpowiedzialny za miejsce złożenia trumny/urny może wydać pozwolenie na ich przeniesienie)

A-Z Wyjaśnienie terminów i odniesienia do stron

ASKGRAVPLATS – PROCHY – pozostałości po kremacji, spaleniu trumny ze zwłokami. Prochy można złożyć do grobu z urną, grobu z prochami lub w ogrodzie pamięci, kolumbarium bądź murze z urnami, albo pogrzebać lub rozsypać je w ogrodzie pamięci, lub (po uzyskaniu zezwolenia w Urzędzie Wojewódzkim – länsstyrelsen) rozsypać na ziemi lub wodzie w innym miejscu

ASKGRAVLUND – OGRÓD PAMIĘCI Z PROCHAMI – zbiorowe miejsce pochówku prochów z wyznaczonym wspólnym miejscem na imiona i nazwiska oraz dekoracje. Krewni mogą być obecni przy pochówku. Miejsce pochówku w ogrodzie z prochami zazwyczaj przydzielane jest bez prawa do grobu. Ogrody pamięci z prochami mogą się znacznie różnić w zależności od warunków miejscowych. *Patrz strona 17.*

ASKGRAVPLATS – GRÓB Z PROCHAMI – jest miejscem pochówku prochów/urn. W grobach z prochami można chować razem małżonków, partnerów lub krewnych. Są one przydzielane z ograniczonym prawem do grobu. Ograniczenie to dotyczy wyglądu i wielkości elementu nagrobnego oraz dekoracji i ogólnego utrzymania grobu. Termin grób z prochami może być interpretowany różnie, w zależności od cmentarza. *Patrz strona 17.*

BEGRAVNINGSAVGIFT – OPŁATA ZA POGRZEB – *Patrz strona 6.*

BEGRAVNINGS CEREMONI – CEREMONIA POGRZEBOWA – *Patrz strona 11.*

BEGRAVNINGS HUVUDMAN – PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA POGRZEB – *Patrz* Podmiot odpowiedzialny.

BEGRAVNINGSOMBUD – RZECZNIK DS. POGRZEBÓW – *Patrz strona 21.*

BEGRAVNINGSPLATSER – CMENTARZE – publiczne lub prywatne obszary lub obiekty, które zostały przeznaczone na miejsca pochówku zwłok lub prochów. Różnica pomiędzy cmenta-

rzami publicznymi i prywatnymi polega na tym, że cmentarze publiczne są zakładane i zarządzane przez parafie lub gminy, a prywatne przez fundacje i inne związki wyznaniowe.

BISÄTTNING – POGRZEB – termin ten jest definiowany różnorako. Jego znaczenie może różnić się w zależności od miejscowości, ale na ogół oznacza wszystkie czynności związane ze złożeniem zwłok do trumny, przewiezieniem jej do miejsca ceremonii pogrzebowej oraz złożenie do grobu lub kremacją. Pogrzeb może obejmować: ubranie zwłok, złożenie do trumny, przewiezienie jej i przyjęcie zwłok w obiekcie, gdzie są one przechowywane i wystawiane.

BORGERLIG BEGRAVNING – POGRZEB CYWILNY – jest ceremonią pogrzebową, która nie przebiega według obrządku Kościoła Szwecji, innego kościoła lub związku wyznaniowego. *Patrz strona 13.*

BORGERLIG BEGRAVNINGSFÖRRÄTTARE – MISTRZ ŚWIECKIEJ CEREMONII POGRZEBOWEJ – osoba prowadząca ceremonię pogrzebu świeckiego dostępna w niektórych komunach i domach pogrzebowych. Funkcję mistrza świeckiej ceremonii pogrzebowej może też pełnić krewny lub przyjaciel osoby zmarłej. *Patrz strona 13.*

BÄRTÄCKE – CAŁUN – tkanina zakrywająca trumnę, zazwyczaj całą, ale może też być mniejsza. Jest stosowana zamiast dekoracji trumny. Całun może udostępnić parafia, lecz krewni mogą także użyć własnego.

BÄRARE – OSOBY NIOSĄCE TRUMNĘ – osoby wynoszące trumnę podczas ceremonii pogrzebowej. Jeśli nabożeństwo pogrzebowe zostaje zakończone na cmentarzu, przeniesienie trumny do grobu stanowi jego część, tzw. procesję, a jego koszt jest pokrywany z opłaty kościelnej, w związku z czym jest bezpłatne dla osób będących członkami Kościoła Szwecji. W innych przypadkach jego koszt jest pokrywany z majątku zmarłego. *Patrz strona 12.*

DÖDSANNONS – NEKROLOG – jest opcjonalny. Krewni decydują o jego rozmiarze i układzie. Można wybrać osobisty symbol, jednak obowiązują pewne ograniczenia. Życzenia odnośnie do nekrologu można omówić z domem pogrzebowym.

DÖDSBO – MAJĄTEK ZMARŁEGO – Termin prawny. Majątek zmarłego obejmuje aktywa i długi zmarłego. Koszty pogrzebu, które nie są pokrywane z opłaty za pogrzeb są pokrywane z majątku zmarłego. Jeśli majątek zmarłego jest niewystarczający, gmina może przyznać zasiłek.

FAMILJEGRAV – GRÓB RODZINNY – nie stanowi terminu prawnego, zazwyczaj oznacza grób, w którym pochowano kilku członków rodziny.

FLYTTNING AV KISTA ELLER URNA – PRZENIESIENIE TRUMNY LUB URNY – na inny cmentarz. Po pochówku jest to możliwe tylko, jeśli istnieją ku temu szczególne powody. Wniosek o przeniesienie jest rozpatrywany przez podmiot odpowiedzialny w miejscu, w którym złożono trumnę lub urnę. W przypadku odrzucenia wniosku można się odwołać do Urzędu Wojewódzkiego (länsstyrelsen)

GRAVRÄTT – PRAWO DO GROBU – prawo do pochówku w określonym grobie. Istnieją miejsca pochówku z prawem do grobu, ograniczonym prawem do grobu oraz bez prawa do grobu, *patrz Przydzielenie*. Prawo do grobu wiąże się zarówno z uprawnieniami, jak i obowiązkami. *Patrz strona 14.*

GRAVSKÖTSEL – UTRZYMANIE GROBU – oznacza opiekę nad grobem. Właściciel prawa do grobu - grobu z trumną lub grobu z urną - jest zobowiązany do utrzymywania go w porządku. Właściciel prawa do grobu może samodzielnie sprawować opiekę nad miejscem pochówku lub wykupić stosowną usługę, np. w parafii. *Patrz strona 17.*

GRAVSTEN – PŁYTA NAGROBNA – lub inny element nagrobny są opcjonalne. Przed umieszczeniem ich na grobie, wymagana jest zgoda podmiotu odpowiedzialnego. W przypadku odrzucenia wniosku można się odwołać do Urzędu Wojewódzkiego (länsstyrelsen). Elementy

nagrobne na grobie z trumną i na grobie z urną – tj. w miejscu pochówku z prawem do grobu – są własnością właściciela prawa do grobu i to on odpowiada za ich bezpieczny montaż.

GRAVSÄTTNING – POCHÓWEK – powinien odbyć się jak najszybciej, nie później niż w okresie 1 miesiąca od śmierci. Pochówek prochów powinien odbyć się jak najszybciej, nie później niż w okresie 1 roku od kremacji. *Patrz strona 19.*

GRIFTEFRID/GRAVFRID – NIENARUSZALNOŚĆ GROBU – termin, który nie został ujęty w Us tawie o pochówku, choć został uwzględniony w pracach wstępnych nad nią. Podstawowa zasada nienaruszalności grobu jest stosowana poprzez restrykcyjne podejście do wydawania zezwoleń na przenoszenie zwłok lub prochów w inne miejsce pochówku. W Kodeksie Karnym zdefiniowano, co stanowi przestępstwo w odniesieniu do nienaruszalności grobu oraz wiążące się z nim kary.

HUVUDMAN – PODMIOT ODPOWIEDZIALNY – podmioty prowadzące działalność pogrzebową na określonych obszarach zwanych rejonami. *Patrz strona 4.*

KISTA – TRUMNA – stosowana zarówno w przypadku pochówku w trumnie jak, i kremacji. *Patrz strona 10.*

KOLUMBARIUM – miejsce pochówku w postaci muru lub ściany z wnękami na urny. W przypadku kolumbariów obowiązuje ograniczone prawo do grobu. *Patrz strona 17.*

KREMERING – KREMACJA – pochodzi od łacińskiego słowa *cremare*, które znaczy palić. Kremację należy przeprowadzić w okresie do 1 miesiąca po śmierci. *Patrz strona 18.*

KYRKOAVGIFT – OPŁATA KOŚCIELNA – wnoszona przez członków Kościoła Szwecji. Opłata kościelna pokrywa nabożeństwo pogrzebowe w kościele odprawiane przez pastora, honoraria muzyków kościelnych, osób niosących trumnę i kościelnego. *Patrz strona 11.*

LOKAL FÖR FÖRVARING OCH VISNING – LOKAL, W KTÓRYM TRUMNA JEST WYSTAWIANA I PRZECHOWYWANA – wchodzi w skład opłaty za pogrzeb. Zmarły leży w trumnie do czasu ceremonii pogrzebowej, jeśli ma ona miejsce. W lokalu, gdzie są przechowywane zwłoki, musi być miejsce do ich wystawienia.

MINNESLUND – OGRÓD PAMIĘCI – zbiorowe miejsce pochówku, bez prawa do grobu, w których chowane lub rozsypywane są prochy. W związku z tym, że to miejsce pochówku ma charakter anonimowy, krewni nie mogą być obecni przy grzebaniu ani rozsypywaniu prochów. Imiona i nazwiska pochowanych nie są umieszczone na tablicach, jednak istnieje wspólne miejsce, w którym można składać kwiaty i znicze. *Patrz strona 17.*

MINNESSTUND – STYPA – jest organizowana przez krewnych i zazwyczaj ma miejsce po ceremonii pogrzebowej.

MINNESSAKER I KISTA OCH URNA – PAMIĄTKI SKŁADANE DO TRUMNY LUB URNY – są dozwolone. Zabronione jest składanie przedmiotów uznanych za szkodliwe dla środowiska, mogących powodować uszkodzenie pomieszczeń i wyposażenia lub zagrażać osobom mającym kontakt z trumną. Przed zamknięciem urny z prochami można w niej złożyć biżuterię. W tej sprawie należy odpowiednio wcześniej skontaktować się z personelem krematorium, aby móc uzyskać informację na temat obowiązującej procedury.

PROCESSIONSBÄRNING – PROCESJA.
Patrz osoby niosące trumnę.

STOFT – ZWŁOKI – ciało zmarłego. Zwłoki można pochować w trumnie lub poddać kremacji.

SVEPNING – PRZYGOTOWANIE – obejmuje zarówno materiały, jak i czynności podczas składania do trumny.

SVEPDRÄKT – UBIÓR DO TRUMNY – ubrania, który ma na sobie zmarły w trumnie. Krewni wybierają zarówno sposób przygotowania jak, i ubiór do trumny. Zalecane są materiały naturalne.

SÄRSKILDA GRAVPLATSER – SPECJALNE MIEJSCA POCHÓWKU – miejsca przydzielane osobom nienależącym do chrześcijańskiego kościoła lub związku wyznaniowego. Są to np. cmentarze żydowskie i muzułmańskie.

TRANSPORTKOSTNADER – KOSZTY TRANSPORTU – istnieją dwa rodzaje kosztów: koszty pokrywane z majątku zmarłego oraz z opłaty za pogrzeb. Koszty transportu ze szpitala, domu opieki lub domu prywatnego do lokalu, gdzie podmiot odpowiedzialny przejmuje odpowiedzialność za zwłoki, są pokrywane z majątku zmarłego. Lokal ten może znajdować się w kościele, kaplicy lub w sali przeznaczonej na ceremonie w krematorium. Koszty transportu trumny z lokalu, gdzie jest ona przechowywana do miejsca, gdzie ma miejsce pochówek w rejonie podmiotu odpowiedzialnego, pokrywane są z opłaty na pogrzeb. Koszty transportu do specjalnego miejsca pochówku lub krematorium pokrywane są z opłaty za pogrzeb, także jeśli znajduje się ono poza rejonem danego podmiotu odpowiedzialnego. *Patrz strona 7.*

UPPLÅTARE – PRZYDZIELAJĄCY – to osoba przydzielająca grób. Zazwyczaj jest to podmiot odpowiedzialny, ale funkcję tę może także pełnić parafia zarządzająca cmentarzem, która nie pełni funkcji podmiotu zarządzającego.

URNMUR – MUR Z URNAMI.
Patrz strona 17.

Broszurę *Informacje dotyczące pogrzebu* opracowano dla osób, które pragną uzyskać informacje na temat pochówku w Szwecji. Opisano w niej działalność pogrzebową oraz elementy wchodzące w skład opłaty pogrzebowej.

W broszurze zamieszczono specjalny rozdział *Moja wola, aby pomóc krewnym*; można w nim podać, jak ma przebiegać pogrzeb.

Masz pytania na temat pogrzebu?

W pierwszej kolejności należy zwrócić się do podmiotu odpowiedzialnego za pogrzeb w danej miejscowości.

Dane kontaktowe podano na stronie

www.svenskakyrkan.se (wyszukaj parafię)

– w przypadku miejscowości, gdzie podmiotem odpowiedzialnym są parafie i związki parafii Kościoła Szwecji.

www.stockholm.se (sekcja stöd & familj/begravning & kyrkogårdar)

–w przypadku miasta Sztokholm.

www.tranas.se (sekcja familj & omsorg/begravning & griftegårdar)

– w przypadku gminy Tranås.

Zrzeszenie pracodawców Kościoła Szwecji jest organizacją pracodawców i usługową dla parafii, zrzeszeń parafii i diecezji Kościoła Szwecji. Zrzeszenie pracodawców zapewnia doradztwo i wsparcie w ramach działalności pogrzebowej parafiom i zrzeszeniom parafii, które pełnią funkcję podmiotów odpowiedzialnych za pogrzeby.